

for mig, har jeg slet ingen Tilbøjelighed til for Dieblirket at være med til at give ham en eneste Stilling, for det Første, fordi Billigheden, som jeg før sagde, maa bortfalde derved, at han har sagt Regjeringen, og dernæst, fordi det egentlig ogsaa forekommer mig i højeste Grad forunderligt, at denne Mand vil komme baade til Regjering og Rigsdag, efterat der er faalden en Høiesteretsdom, som har negtet ham Pension. Det er disse Betænkeligheder, jeg har ved Lovforslaget.

Bille: Det underer mig ikke at høre den Betragtning, som nu blev fremsat af det ærede Medlem (B. Holm), thi den har, da jeg første Gang saae paa dette Lovforslag, da det blev forelagt, i flere Henseender været min egen Opfattelse; jeg finder det derfor naturligt, at det første Indtryk, man faar af dette Lovforslag, bliver det, i som det ærede Medlem har udtalt. Man har imidlertid ikke Lov til at blive staaende ved et saadant første Indtryk, og jeg tror, at naaar man vil gaa nærmere ind paa denne Sag, stiller den sig i et væsentlig forskjelligt Lys fra det, hvori den nu blev fremsat. Jeg vil minde om, at det i 1864, da vi mistede Slesvig, var en aldeles gennemgaaende Regel, at Pension blev meddeelt ikke blot til de Embedsmænd, som mistede enhver Embedsstilling i Slesvig, men ogsaa til Folk, der vare saaledes stillede, at de besleedte flere Posten og mistede en af dem. Exempler derpaa vilde det være let at nævne, men jeg skal ikke trætte Thinget dermed. Det var, som sagt, en gennemgaaende Regel, som den Gang blev fulgt. Fremdeles maa det erindres, at Forholdet i 1864 var det, at der foregik en Opgjørelse af det hele Pensionsmellemværende mellem den danske Regjering og den preussiske Regjering, og at den preussiske Regjering udredede til Danmark en Uoverskalfsum, der indeholdt fuldstændig Dækning for alle de Pensionsudgifter, der som Følge af Slesvigs Afstaaelse fuldt paa den danske Stat. Nu er det en overordentlig uheldig Omstændighed, at Biskop Hansen paa Als ikke blev medtagen i den Beregning, der dengang blev anstillet mellem Danmark og Preussen ved Afstaaelsen. Denne Feil kan imidlertid ikke tilskrives ham, den maa tilskrives Regjeringen — forsaavidt som det er en Feil; thi jeg kan godt forstaa, at der kan have været særlige Motiver, som i den Henseende kunne have ledet Regjeringen. Der var jo nemlig det eien-dommelige Tilfælde, at medens Biskoppen over Als og Wrs fungerede i et Land, som i borgerlig Henseende befad en provindsiel Selvstændighed og Uafhængighed, stod han ifølge sine geistlige Embedsforløse i direkte Forhold til Kongerigets Kultusminister. Som Biskop over Als og Wrs forterede han ikke under det slesvigiske Ministerium, men under Kultusministeriet i Kjøbenhavn, og det lader sig tænke, at den danske Regjering som Følge deraf har anset det for at

være mindre rigtigt at medregne Pensionen til Biskop Hansen i hans Egenstab af Biskopen under de Pensioner, der overhovedet medtoges i den internationale Afgjørelse om Pensionerne. Men nu er Forholdet altsaa blevet dette: Biskop Hansen — og han ene og alene — var undtagen fra den almindelige Foranstaltning, hvorved de slesvigiske Embedsmænd bleve pensionerede for de Stillinger, de mistede. Puster jeg ikke meget feil, var den gennemgaaende Pensionsregel $\frac{2}{3}$ af Embedets Løn, idet man som oftest betragtede det som en Inddragelse, og ikke tog Tjenestetiden saansie med i Beregning; dog dette er jeg ikke ganske sikker paa; det er muligt, at jeg feiler heri. Men da nu Forholdet var dette, at Biskop Hansen alene er undtagen fra hele den Ordning, der saaledes fandt Sted, henvendte han sig efter 1864 til Regjeringen om Pension. Herpaa svarede Regjeringen, at den ikke kunde gaa ind paa at give ham „Pension“, men vilde give ham en „Understøttelse“. Det er nu ikke saa meget besynderligt, at en Mand kan finde Betænkelighed ved at modtage et saadant Tilbud om Understøttelse, thi naar hans Opfattelse er den, at der retmæssigt tilkommer ham Pension, og der bydes ham en Understøttelse, som efter hele sin Karakter kan være foranderlig og omflistelig, og som ialfald indeholder en Underkjendelse af det egentlige Retstrav, saa er det rimeligt, at han i den gode Bevisthed om sin Ret søger at bringe denne Sag frem for Domstolene. Biskop Hansen tabte imidlertid sin Sag ved Høiesteret, og han tabte den væsentlig, fordi der gjordes gjældende, at han havde „taget Ophold i Udlandet“, og at der derfor ikke kunde tilkomme ham Pension af den danske Statskasse. Det er en lignende Betragtning, som findes udtalt i Motiverne til dette Lovforslag, naar der staar, at Biskop Hansen ved at forblive paa Als har „opgi vet sit Embede“ for Wrs Vedkommende. Men det forekommer mig dog egentlig, at man er høist ubillig ved at gjøre den Betragtning gjældende mod denne Mand. Sagen er jo nemlig den, at han er bleven ganske rolig og stille paa det Sted, som var hans Embedssted. Det er ikke ham, der er gaaet fra Wrs, men Wrs, der er gaaet fra ham. Det er ikke ham, der har opgivet sin Stilling som Biskop, men Stillingen som Biskop, der har opgivet ham, og at han er bleven paa Als som Præst, skyldes — og det er et Punkt, som jeg tillægger den allerstørste Betydning — Opfordring fra Regjeringens Side. Dersom Forholdet var det, at Biskop Hansen ganske efter eget Valg havde foretrukket at blive i sin Stilling som Præstovre paa Als og tage de Konsekventer, som deraf følge, nu vel, saa kunde man sige: „Du har selv valgt, Du maa altsaa ligge, som Du har redet“. Men Forholdet er i Virkeligheden dette, at den danske Regjering i det mest kritiske Dieblirk indstændig har anmodet Biskop Hansen om at vende tilbage